

Innst. S. nr. 7

(2007-2008)

Innstilling til Stortinget fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Dokument nr. 8:92 (2006-2007)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Erna Solberg, Øyvind Halleraker og Trond Helleland om å utarbeide en handlingsplan for kryssingsspor og andre tiltak som kan løse kapasitetskrisen for gods på jernbanen

Til Stortinget

SAMMENDRAG

I dokumentet fremmes følgende representantforslag:

"Stortinget ber Regjeringen raskt og innen utgangen av høstsesjonen 2007 ha utarbeidet og fremlagt en egen handlingsplan for bygging av kryssingsspor på 600 meters lengde, og andre tiltak som kan bedre godskapasiteten på jernbanen."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Eirin Faldet, Svein Gjelseth, Irene Johansen, Khalid Mahmood, Torstein Rudihagen og Tor-Arne Strøm, fra Fremskrittspartiet, Magnhild Holmberg, lederen Per Sandberg og Arne Sortevik, fra Høyre, Trond Helleland og Harald Victor Hove, fra Sosialistisk Venstreparti, Hallgeir H. Langeland, fra Kristelig Folkeparti, Jan Sahl, fra Senterpartiet, Oddbjørn Vatne, og fra Venstre, Borghild Tenden, viser til vedlagte uttalelse av 26. juni 2007 fra Samferdselsdepartementet ved statsråden i saken.

Komiteen viser videre til representantforslaget hvor forslagsstillerne peker på at kapasitetsproblemer på jernbanen fører til at godstransportørene verken kla-

rer å dekke etterspørselen i markedet eller levere tjenester med tilstrekkelig kvalitet, jf. forslaget.

Komiteen viser til statsrådens svarbrev hvor det går fram at arbeidet med tiltak for å løse kapasitetsproblemene er i gang. Tiltak på kort sikt vil bli behandlet i Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2008 og 2009, og på lang sikt i forbindelse med Stortingets behandling av Nasjonal transportplan 2009-2019.

Komiteen viser til statsrådens svarbrev hvor det videre går fram at det er kapasitetsproblemer langs flere strekninger.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil peke på at jernbanen er en rasjonell og miljøvennlig transportform, og at jernbanen gjennom å avlaste godstransporten på vegnettet, bidrar til å øke sikkerheten og tryggheten til trafikantene på vegene. Flertallet mener det må være et mål at jernbanen til enhver tid har den nødvendige kapasitet og er i en slik beskaffenhets at etterspørselen etter både person- og godstransport kan dekkes inn med høy regularitet og punktlighet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre har merket seg problemene knyttet til manglende vedlikehold av jernbanenettet og de problemene det skaper både for framføring av gods- og persontrafikk. Kanselleringer og forsinkelser er blitt en del av hverdagen til dem som er avhengige av jernbanen. Disse medlemmer imøteser en orientering til Stortinget om hvordan Jernbaneverket forvalter midlene til drift og vedlikehold.

Disse medlemmer viser til representantforslaget og mener at de foreslåtte tiltak om kryssingsspor i statsbudsjettet ikke på langt nær er nok til å dekke behovet for økt kapasitet. Disse medlemmer mener det er viktig å få til en rask opptrapping av kapasiteten for gods, da dette er en miljøvennlig og rasjonell

måte å transportere gods på, samtidig som behovet for vegtransport blir redusert.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets forslag i Revidert nasjonalbudsjett for 2007 med bl.a. et beløp på 120 mill. kroner til jernbane og øremerket til kryssingsspor. Disse medlemmer vil også vise til Fremskrittspartiets kommende alternative budsjett for 2008.

Disse medlemmer peker spesielt på at en orientering til Stortinget om hvordan Jernbaneverket forvalter midlene, også må omhandle hvordan investering i nytt togmateriell er tilpasset vedlikeholdssituasjonen og planer for oppgradering av vedlikehold.

Disse medlemmer har også merket seg opplysningene fra Jernbaneverket (bl.a. gjengitt i "Jernbanemagasinet" nr. 7 - 2007) om at Jernbaneverket kun kjøper fornybar energi. Disse medlemmer ber Samferdselsdepartementet informere Stortinget om hvordan Jernbaneverket gjennom kjøp av EUs såkalte "grønne sertifikater" kan garantere at energien er 100 pst. fornybar.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener Regjeringens foreslåtte tiltak i statsbudsjettet for 2008 ikke er tilstrekkelige for å imøtekomme det økende transportbehovet for gods på jernbane, og vil vise til at Høyre i Revidert nasjonalbudsjett for 2007 foreslo bevilgninger til to nye kryssingsspor.

Komiteens medlem fra Venstre mener Regjeringens foreslåtte tiltak i statsbudsjettet for 2008 ikke er tilstrekkelige for å imøtekomme det økende transportbehovet for gods på jernbane, og vil vise til Venstres alternative statsbudsjett for 2007 hvor Venstre foreslo å omprioritere midler over Jernbaneverkets område til blant annet nye kryssingsspor.

Samferdselsstatistikk

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti peker for øvrig på at norsk samferdselsstatistikk er mangelfull og har lite sammenliknbar informasjon om hhv. energibruk og utslipp i forhold til utført transport målt i hhv. tonnkm og personkm.

Disse medlemmer ber Samferdselsdepartementet i samarbeid med Finansdepartementet sørge for at det utarbeides nasjonal statistikk for dette av et nøytralt og kompetent nasjonalt organ.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet vil peke på at fordelen med et nøytralt organ for statistikkutarbeiding vil være at ikke transportsektorene og aktørene i de enkelte transportsektorer selv, gjennom egenproduksjon og såkalte "miljøkalkulatorer", feilinformerer om energibruk og utslipp av klimagasser. Disse medlemmer peker på at det er naturlig at Statistisk sentralbyrå utfører en slik oppgave. Disse medlemmer understreker at slik informasjon er grunnleggende viktig for å gi et riktig grunnlag for prioritering og beslutninger innenfor samferdselssektoren.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:92 (2006-2007) - representantforslag fra stortingsrepresentantene Erna Solberg, Øyvind Halleraker og Trond Helleland om å utarbeide en handlingsplan for kryssingsspor og andre tiltak som kan løse kapasitetskrisen for gods på jernbanen - vedlegges protokollen.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 16. oktober 2007

Per Sandberg
leder

Borghild Tenden
ordfører

Vedlegg

Brev fra Samferdselsdepartementet v/statsråden til transport- og kommunikasjonskomiteen, datert 26. juni 2007

**Dokument nr. 8:92 (2006-2007) Representantfor-
slag fra stortingsrepr. Erna Solberg, Øyvind Hal-
leraker og Trond Helleland om å utarbeide en
handlingsplan for kryssningsspor og andre tiltak
som kan løse kapasitetskrisen for gods på jern-
banen**

Jeg viser til brev fra transport- og kommunikasjonskomiteen av 30. mai 2007, hvor det bes om en uttalelse fra Samferdselsdepartementet til Dok. nr. 8:92 (2006-2007) om å utarbeide en handlingsplan for kryssningsspor og andre tiltak som kan løse kapasitetskrisen for gods på jernbanen.

Samferdselsdepartementet er opptatt av å medvirke til gode rammebetingelser for næringslivets transporter. Departementet har derfor bedt Jernbaneverket utarbeide et strategisk grunnlag for å lage en enda bedre godstransportpolitikk, hhv. på kort og lang sikt. I denne prosessen er også aktørene i transportnæringen utfordret til å bidra med sine innspill. Dette som grunnlag for prioriteringene i både statsbudsjettene i 2008 og 2009 og for å kunne legge fram en helhetlig godstransportpolitikk i Nasjonal transportplan 2010-2019.

Departementet og Jernbaneverket er svært tilfreds med den positive utviklingen i godstrafikken og har intensivert innsatsen for å øke kapasiteten på de viktigste godstrekningene. Både tiltak på strekningene i form av flere og lengre kryssingsspor og tiltak i terminalene vurderes i tillegg til de pågående utbyggingsprosjektene som Ganddal godsterminal (ferdig i 2007), utvidelsen av Alnabru godsterminal, kryssingsspor på Østfoldbanen, fjernstyring av Nordlandsbanen m.v.

Flertallet av godstrekningene opplever nå kapasitetsproblemer og det er viktig å gjennomføre tiltak på flere av strekningene parallelt. På kort sikt arbeides det med å øke kapasiteten på de strekningene hvor kapasitetssituasjonen er mest anstrengt, jf. satsingen på godstiltak på jernbanen i statsbudsjettet for 2007.

Terminalkapasitet et avgjørende ledd i transportkjeden. Navet i godstransporten med jernbane i Norge er

godsterminalen i Oslo (Alnabru) og denne er utnyttet til kapasitetsgrensen. Planlegging/prosjektering for utvidelse av terminalen og planlegging av strakstiltak for økt kapasitet i eksisterende terminal pågår.

De kortsiktige tiltakene for å øke kapasiteten vil bli nærmere redegjort for i St.prp. nr. 1 for 2008.

Parallelt med planlegging og utbygging av tiltak på kort sikt, har departementet også gitt Jernbaneverket i oppdrag å utarbeide en langsiktig strategi for næringslivets transporter på bane. Denne strategien skal trekke opp perspektiver og ambisjoner for langsiktig utvikling av godstransport på bane og vurdere hvilke tiltak som er nødvendig for å sikre framtidig kapasitet til å motta den transport som markedet forventes å etterspørre. Kryssingsspor er kun ett element av flere som påvirker transportkapasiteten. I tillegg vil blant annet kapasitet i energiforsyningen (kontaktledningsanlegg og omformerstasjoner), godsterminalkapasitet, rullende materiell (lokomotiver og vogner) og økonomiske rammebetingelser være sentrale elementer.

Den langsiktige strategien vil bli nærmere presentert for Stortinget i forbindelse med Nasjonal transportplan 2010-2019.

Oppsummering

Samferdselsdepartementet jobber tett sammen med Jernbaneverket med å etablere en godsstrategi på henholdsvis kort (tiltak og planer i statsbudsjettene for 2008 og 2009) og lang (presentasjon i Nasjonal transportplan 2010-2019) sikt.

Departementet anser det derfor ikke som nødvendig eller hensiktsmessig å utarbeide en egen handlingsplan høsten 2007, slik som foreslått i Dok. 8:92 (2006-2007). Regjeringen er allerede godt i gang med å utarbeide planer og strategier som dekker de samme problemstillingene som tas opp i forslaget, og legger opp til å presentere disse for Stortinget henholdsvis i St.prp. nr. 1 for 2008 og i Nasjonal transportplan 2010-2019.

